

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A Vigszínház*

Forrás:

A Nap

Bp.
(Hely)

1920 7/13
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

492

Hely

Vigszínház

Idő

'1920'

Személy

A VIGSZÍNHÁZ

* *

Egyszerre született Pest hátsódvátával, a Csikágóval. Akkoron még liszteskocsik jártak azon a tájon Haggenmacherék malmai felé, ilyenkor bszszel kalucsnit húztak az asszonyok, hogy szépenrakott ölfát méressenek maguknak a Lord és Társánát az újpesti rakparton és pesti vándorok, akik Jellinek lóvasutján Buda felé kocogtak, méla mosollyal nézték az épülő színház felé. Komoly és alapos idők voltak azok; a Continentálban a márványasztalokon kiszámították, hogy a merész vállalkozásnak hamarosan bukás lesz a vége és a G kezdetűs fiskálisok gangosabban jártak, mert rajtuk lesz a tömeggondnokság sorra a csödtömegkérésnél. A kiállítás akkor készült, Haas és Deutschék akkor építették a külvárosok maltervárait, s Szekula Hugó is megcsinálta az Óbudát: minden pesti álmok Klondykéjét. Mindenki hitt mindenben, mindenik vállalkozás sikerében, mindegyik terv hasznosságában, de azt, hogy a margithidi lóvasut mentén

a vasuton tulra színházba járjanak az emberek, azt csak egy ember hitte. Faludi Gábor.

Igy épült föl a színház, Felmer és Helmerék finom kőskatulyája s amin város nőtt a tövében, ugy ékelődött a pesti élet szívébe a Vig. Még huszonöt éves sincs; az asszonyok, akik akkor születtek, amikor megnyitották kapuit, még nyugodtan bevallják éveiket, s mégis mindazok, akik ott ajnározták születését, már eltávoztak a Pannónia-utcai házból. A délceg Keglevich István már rég megvita utolsó viadalát Hencz Károlyival, Szécsi Ferenc, e finom és ötletes szellem, talán majd a színházeladásról fogja csinálni a közjegyzői okiratot. Ditrói Mór iskolát nyitott, hogy új színésznemzedéket neveljen, amikor már a régi nagyhálátlan lett hozzá s most elhagyja a Pannónia-utcai kis irodát Faludi Gábor is. A színházból nem lett csöd, a Lipót-körutnál nem kell omnibuszra várni, hogy előadás után hazajusson az ember, a G betűs ügyvédekén rég tuhaladt a csödtömeggondnokság sora, talán már mint népbiztos-védők kerülnek ujából

rendelésre s a jósok mind megbuktak; a Vigszínházért száznylevanezer dollárt adtak s Bedő Mórnál írták alá a Faludiék az írást, hogy ezután amerikaiak gazdálkodnak a sikerek és a szép színházi emlékek kedves házában.

Sok pénzre a száznylevanezer dollár? — a City-kávéházban nyilván kiszámítják. Amayi bizonyos, hogy huszonegy esztendőnek előtte, amikor elkészült a ház, s amikor még nem volt tele gazdaság színházi értékek árak kincseivel, s egy nagyszerű mult biztató ígéreteivel, amikor az emberek még nem hitték a lipótvárosi színház ingatagnak ígérkező sorsában, — akkor száznylevanezer dollárért nem adták volna oda a Viget. Ó, pedig mennyi sok szép emlék ékesítette azóta azt a házat. Ott szavalták el Kozma Andor legszebb magyar verseit, ott játszották Jókai utolsó darabját, színházról szólaltatta meg Makai Ernő a magyar Faustot, tudós professor Hatvanit, onné ment Ujvárbá Heister táborába Ocskay brigadéros, ott harogta el a magyarság gögös szavait Kuruc Feja Dávid. Igaz, színháza volt ki-a gall szellemnek is: a vidám ötletes

Székesfővárosi háziomda 1920

ségnek, a pajzán tréfának, s az is igaz, hogy néha a szalont is felváltotta a hálószoba, itt-ott csipkés hálóingekkel, itt-ott még kevesebb ruhadarabbal is. De a Vig tet'e lüktetőbbé és gyorsabbá a magyar színpadi beszédet, s a bécsi hagyományu színházak mellé megcsinált a franciás izlésű színpadot. Ott-hont adott egy friss és eleven tehetségű irónemzedéknek, s ha a magyar irodalom utat kapott a külföldre, a belépőjegyet a Vigszínház váltotta meg a számára. Molnár Ferenc itt lendült föl A doktor uról az Ördögön a Li-liomig, erdélyi magyar falvak levegője áradt ki a színpadról, amikor Bródy Sándor kis tanítónője és szemérmes dadaja játszották szerelmi játékkukat, s Heltai Jenő legkedvesebb ötletei itt öltöttek párbeszédformát. Bartha Miklós és Móricz Zsigmond igaz magyar szavai itt követték Csokonai Vitéz iatékos kedvét.

A Vigszínház kiskapujában, a Fészekben és az Otthonban most a színház sorsát tárgyalják, olyanok is, akiknek kedves megbeszélni a dolgokat, meg azok is, akiknek talán a keayerére megy ki a játék. Mit hoz

jövő, mit akar Ben Blumenthal, az amerikai? Igaz-e, hogy egyesülni fog a vállalkozás sok dologban a Projektográfával? Játsszanak-e filmet a darab előtt? Színházi előadás után? Vacsora utánra kerül-e a dráma a színházban? Igaz-e, hogy Jób Dani lesz a színház művezetője? Heltai Jenővel tárgyalnak-e, hogy venné át a művészeti igazgatást?

Vajjon ki tudja mindezt, talán Blumenthal maga sem? Egyelőre csak egy bizonyos, egy udvarias gesztus, amellyel Ben Blumenthal följajánlotta Lenkeffy Icának az első nő szerepeit a színházban. A Vig egykori kis gyermekszínésznője így megy vissza a Lipót-körútra primadonnának, — s talán meg is indul majd a vetélkedés, ki csinálja jobban a dolgát, Lenkeffy Ica vagy Roboz Imre? Ben Blumenthal nyilván bízik benne, s rendszerint a bizóké a reménység országa. bi